

فراوانی عفونت های بیمارستانی و مقاومت میکروبی در بیمارستانهای دانشگاه علوم پزشکی کردستان در سال ۹۶

پرشنگ فقیه سلیمانی^۱، اردشیر رحیم زاده^۲، آرزینا مسعودی^۳، شهلا رستمی^۴

۱. کارشناس ارشد آموزش بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی کردستان، سنندج، ایران

نویسنده مسئول: pari.solaymani@yahoo.com

۲. مدیر پیشگیری و مبارزه با بیماریها، دانشگاه علوم پزشکی کردستان، سنندج، ایران

۳. پزشک مرکز بهداشت سنندج، دانشگاه علوم پزشکی کردستان، سنندج، ایران

۴. پرستار کنترل عفونت، دانشگاه علوم پزشکی کردستان، سنندج، ایران

مقدمه و هدف: عفونت های بیمارستانی با افزایش طول مدت بستری و هزینه های درمان و مقاومت آنتی بیوتیکی با کتریهای مسئول عفونت همراه است. این عفونت ها از معضلات عمده بیماران در بخش های مختلف بیمارستانها می باشد. در سال های اخیر توجه زیادی به نظام مراقبت و گزارش دهی این عفونت ها معطوف شده است. هدف این مطالعه تعیین فراوانی موارد گزارش شده عفونت های بیمارستانی و مقاومت میکروبی در بیمارستان های دانشگاه علوم پزشکی کردستان صورت گرفت.

روش بررسی: این مطالعه به روش مقطعی - توصیفی و با استفاده از بررسی داده های نظام مراقبت عفونت های بیمارستانی در ۱۸ بیمارستان بالای ۱۰۰ تخت استان کردستان در سالهای ۱۳۹۶ انجام گرفت. کلیه موارد گزارش شده عفونت های بیمارستانی برابر پروتکل کشوری نظام مراقبت شامل کلیه افراد دارای علائم ابتلا به عفونت محدود یا منتشر که در اثر واکنش های بیماری زای مرتبط با خود عامل عفونی یا سموم آن در بیمارستان بستری شده بودند و بیمار حداقل ۴۸ تا ۷۲ ساعت بعد از پذیرش در بیمارستان به آن مبتلا شده بود و همچنین آزمون حساسیت میکروبی انجام شد. آنالیزهای آماری با استفاده از نرم افزار SPSS ورژن ۲۲ انجام شد.

یافته ها: از مجموع ۱۸ بیمارستان تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی کردستان در سالهای ۱۳۹۶ تعداد ۴۰۵۷۰۹ مورد بستری شده، تعداد ۱۴۵۷ مورد عفونت بیمارستانی گزارش شده بود که ۲۲۷ نفر (۱۵٪) از این موارد فوت نمودند. میزان بروز عفونت بیمارستانی در سال ۱۳۹۶ میزان بروز ۳/۵۹ و در ماههای های خرداد و آبان بیشترین و اسفند کمترین به ترتیب ۴/۵۴ و ۲/۵۳ در هر هزار نفر بستری بود. از کل موارد گزارش شده در طی یک سال مورد مطالعه بیشترین موارد (۲۷/۲٪) مرتبط با عفونت های ادراری بود. عفونت های مرتبط با وینتیلاتور (۲۱/۲٪)، عفونت های جراحی (۲۰/۱٪)، خون (۸٪)، عفونت های تنفسی (۶٪) و سایر موارد (۱۷/۵٪) در رده های بعدی گزارش عفونتهای بیمارستانی قرارداداشتند. در بین پاتوژن های مختلف عامل عفونت های بیمارستانی نقش E.coli (۱۷/۹۱٪)، سودومونا آئروژینوزا (۵/۵۵٪)، آسینتوباکتر (۵/۴۲٪) و کلبسیلا پنومونیه (۳/۷۷٪) از بقیه پاتوژن ها بیشتر بود. شایعترین میکروب ها به ترتیب: باکتری E.coli به آنتی بیوتیک سفالوسپورین ها ۶۰٪، کلبسیلا به آنتی بیوتیک ۷۱/۷٪ و استافیلوکوک اورئوس که به آنتی بیوتیک اگزاسیلین یا سفوکستین ۴۱٪ مقاوم بودند.

نتیجه گیری: یافته های پژوهش نشانگر آن است که گزارش دهی موارد عفونت های بیمارستانی در سال ۱۳۹۶ نسبت به ۹۵ افزایش داشته است. یکی از دلایل این موضوع می تواند اجرای طرح تحول سلامت و افزایش تعداد موارد بستری در بیمارستانها باشد. شایعترین باکتری E.coli و شایعترین عفونت بیمارستانی، عفونت ادراری می باشد. همچنین بیشترین مقاومت آنتی بیوتیکی مربوط سفالوسپورین ها بوده است این یافته با مطالعات قبلی همخوانی دارد.

واژه های کلیدی: عفونت بیمارستانی، مراقبت، بروز، مقاومت میکروبی